

Vam vaše osebno ime ni všeč ali pa ga iz kakšnih drugih razlogov želite spremeniti?

Naše ime nas spremlja celo življenje. Pojem, sestavo in določitev osebnega imena ter pogoje za njegovo uporabo in spremembo ureja Zakon o osebnem imenu. Osebno ime služi za razločevanje ter identifikacijo fizičnih oseb. Državljanu zagotavlja identiteto in ga je dolžan uporabljati. Osebno ime je sestavljeno iz imena in priimka, ki sta vsak zase lahko sestavljena iz več besed, ki tvorijo celoto.

Najpogostejši razlog za spremembo osebnega imena je še vedno sklenitev zakonske ali partnerske zveze kot tudi razveze, se pa za spremembo imena odločajo tudi posamezniki, ki s svojim imenom niso zadovoljni, ga želijo skrajšati ali pa se za drugo ime odločajo tudi na osnovi numerologije. Postopek spremembe osebnega imena je dokaj enostaven.

Zakon o osebnem imenu strogo določa pravila glede izbire in spremembe osebnega imena. Ime ali priimek lahko sestavlja tudi samostojna črka, vendar zgolj na način, da je dodana imenu ali priimku, ki sta sestavljena iz besede ali besed oziroma nedeljivih celot. Državljan, ki ima ime in priimek sestavljen iz več besed, lahko za pravni promet izbere okrajšavo imena in priimka, vendar tudi v tem primeru imena ali priimka ne more samostojno sestavljati le okrajšava. Uporaba številčk ni dovoljena. Raba okrajšave in črke v kombinaciji z besedo ali besedami namreč zmanjšuje možnost nesporazumov, do katerih bi lahko prihajalo, če bi posamezniki v pravnem prometu nastopali zgolj s črkami ali okrajšavami besede, pri čemer ločitev imena od priimka v osebnem imenu praktično ne bi bila mogoča.

Poglejmo primer: Mojca Marija A. Kovač. Za pravni promet ne moremo izbrati zgolj okrajšave – npr. M. M. Kovač ali A. Kovač ali M. M. A. Kovač, lahko pa izbere Mojca M. Kovač ali Mojca A. Kovač ali Marija A. Kovač ipd.

Na upravni enoti lahko na osnovi zakona zavrnemo ime, ki bi kršilo javno moralo in svoboščine drugih, a se le malokrat srečujemo s takšnimi predlogi. Pri izbiri osebnega imena namreč obstajajo zakonske omejitve. Zaradi preprečevanja zlorab osebnega imena se sprememba osebnega imena ne dovoli državljanu, ki je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, dokler kazen ni izvršena ali dokler traja preizkusna doba ali pravne posledice obsodbe. Izbrano osebno ime se lahko tudi zavrne, v primerih najrazličnejših želja po nenavadnih imenih (npr. Pes Fido), če je nemoralno in žaljivo za posameznika in posledično ne zagotavlja varstva človekovih osebnosti in dostojanstva, kar je zapisano tudi v Ustavi RS. Obstajajo države, ki imajo sezname prepovedanih imen.

Osebno ime je mogoče tekom življenja večkrat spremeniti. Celotno osebno ime ali samo priimek ali samo ime se spremeni na prošnjo državljana. Vloga za spremembo osebnega imena se vloži na kateri koli upravni enoti, krajevnem uradu v Republiki Sloveniji ali na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije v tujini. Vlogo lahko oddate tudi po elektronski

poti s pomočjo portala e-Uprava, kjer boste našli obrazec (za kar je treba kvalificirano digitalno potrdilo). Prošnji ni treba priložiti potrdila o nekaznovanosti (izda ga Ministrstvo za pravosodje) in potrdila, da oseba ni v kazenskem postopku (izda ga okrajno sodišče), saj navedeni potrdili pridobi upravna enota sama po uradni dolžnosti. V primeru, da pa naš državljan prebiva v tujini, mora v postopku spremembe osebnega imena priložiti potrdilo o nekaznovanju tujega pristojnega organa.

Prošnjo za spremembo osebnega imena mladoletne osebe (imena in/ali priimka) lahko vložijo starši ali skrbnik oziroma skrbnica, če je mladoletna oseba postavljena pod skrbništvo (s tem mora soglašati tudi pristojni center za socialno delo). Če je otrok že dopolnil devet let, mora tudi sam podati izjavo, da se strinja s spremembo osebnega imena. Za spremembo otrokovega osebnega imena mora biti dano soglasje obeh staršev. Če ta živita ločeno, vlogo vložijo tisti od staršev, pri katerem otrok živi oziroma ki mu je zaupan v varstvo in vzgojo, če s tem soglašata drugi od staršev. Če se starša ne moreta sporazumeti glede spremembe osebnega imena otroku, potem jima sporazumno odločitev pomaga doseči center za socialno delo. Zakon jasno določa, kdaj soglasje drugega od staršev ni potrebno, in sicer v primerih, ko eden od staršev ni več živ, ni znan, njegovega prebivališča ni mogoče ugotoviti ali če mu je odvzeta starševska skrb.

Prošnja za spremembo osebnega imena se veže na popolno poslovno sposobnost. V nekaterih primerih (s sklenitvijo zakonske ali partnerske zveze ali starševstvom na podlagi sodbe sodišča), ko posameznik pridobi popolno poslovno sposobnost pred polnoletnostjo, se takim posameznikom omogoča samostojno vlaganje prošenj za spremembo osebnega imena, po drugi strani pa je to onemogočeno polnoletnim posameznikom, ki poslovne sposobnosti nimajo ali je niso pridobili.

Sprememba osebnega imena velja za popolno poslovno sposobne osebe od dneva vročitve odločbe, za mladoletne osebe pa od dokončnosti odločbe o spremembi osebnega imena. Taksa za spremembo osebnega imena na podlagi odločbe znaša v skupnem znesku 54,90 evra. Ob vsaki nadaljnji spremembi osebnega imena, izdani na zahtevo posameznika, je treba plačati dvakratno vrednost takse (skupaj 109,80 evra).

Na Upravni enoti Žalec ugotavljamo, da so državljani na našem območju precej zadovoljni s svojimi imeni. V preteklem letu smo na podlagi vlog o spremembi imena le-tega spremenili 50 osebam, v tem letu pa 51 osebam.

Simona Stanter, načelnica